

تاثیر مکانیزم های راهبری شرکتی بر حق الزحمه حسابرسی

فرامرز کرمی طالقانی^{۱*}، فاطمه حقیقت خواه^۲

۱- کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد واحد رشت، karami.tcg@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد واحد لاهیجان، fhaghighatkah2014@gmail.com

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی تاثیر مکانیزم های راهبری شرکتی بر حق الزحمه حسابرسی با استفاده از مدل های اقتصاد سنجی می باشد. برای انجام تحقیق، اطلاعات مربوط به عملکرد ۶۵ شرکت در طی سالهای ۱۳۹۰-۱۳۹۴ مورد مطالعه قرار گرفته است. برای تحلیل از روش تجزیه و تحلیل رگرسیون چند متغیره مبتنی بر داده های ترکیبی (تابلویی) و تلفیقی استفاده شده است. متغیرهای تحقیق حاضر شامل متغیرهای مستقل (نوع سیستم مدیریتی، دوگانگی نقش مدیرعامل، کمیته حسابرسی شرکت، نوع حسابرس، مدیران غیرموظف) و حق الزحمه حسابرسی به عنوان متغیر وابسته و متغیرهای کنترلی (درصد سهامداران عمده، نرخ بازده داراییها، اهرم مالی و اندازه شرکت) می باشند. نتایج تحقیق بیانگر ارتباط معنی دار بین سه متغیر مستقل (نوع حسابرس، مدیران غیرموظف، کمیته حسابرسی) با متغیر وابسته (حق الزحمه حسابرسی) بوده است. همچنین بین دو متغیر مستقل (دوگانگی نقش مدیرعامل، سیستم هیئت مدیره) و متغیر وابسته رابطه معنی داری وجود نداشت.

واژه های کلیدی: مکانیزم های راهبری شرکتی، حق الزحمه حسابرس، کمیته حسابرسی، مدیران غیرموظف

۱- مقدمه

تعاریف مختلفی از راهبری شرکتی وجود دارد، از تعریف های محدود و متمرکز بر سهامداران و شرکت ها گرفته تا تعریف های جامع و در برگیرنده پاسخگوئی شرکت ها در قبال گروه کثیری از سهامداران، افراد یا ذینفعان. بررسی ادبیات موجود نشان می دهد که هیچ تعریف مورد توافقی در مورد راهبری شرکتی وجود ندارد. در دیدگاه های محدود راهبری شرکتی به رابطه شرکت و سهام داران محدود می شود. این الگویی قدیمی است که در قالب نظریه نمایندگی بیان می شود. در آن سوی طیف، راهبری شرکتی را می توان به صورت شبکه ای از روابط در نظر گرفت که نه تنها میان شرکت و مالکان آنها (سهامداران) بلکه میان شرکت و تعداد زیادی از ذینفعان از جمله کارکنان، مشتریان، فروشندگان، دارندگان اوراق قرضه و ... وجود دارد. چنین دیدگاهی در قالب نظریه ذینفعان دیده می شود [۱] در واقع، هدف نهایی نظام راهبری شرکت ها، نه تنها کاهش مشکل نمایندگی و همسو نمودن منافع کارگزار با منافع کارگزار، بلکه تأمین منافع تمام گروه های ذی نفع در شرکت ها و واحدهای تجاری است. در سال های اخیر پیشرفت های قابل ملاحظه ای در استقرار نظام راهبری شرکتی از طریق قانون گذاری و نظارت و نیز اقدامات داوطلبانه شرکت ها در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه صورت گرفته است. سرمایه گذاران و سهامداران آگاهی بیشتری در مورد ضرورت و اهمیت راهبری شرکتی یافته اند و نسبت به پی گیری استقرار این نظام در شرکت ها علاقه مند شده اند. برخی تحقیقات تجربی حکایت از رابطه مثبت نظام راهبری شرکتی و بازده شرکت ها دارد [۲]. نظام راهبری شرکتی، ساز و کاری است که به اداره و کنترل شرکتها مربوط بوده و موجب برقراری روابطی بین